

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційної роботи Вікторова Богдана Віталійовича
на тему: «Інноваційний розвиток мережевих підприємств»,
що подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Дисертаційна робота Вікторова Богдана Віталійовича на тему: «Інноваційний розвиток мережевих підприємств» була розглянута на фаховому семінарі, який був проведений під час засідання кафедри управлінських технологій 23.08.2021 р. (протокол №1).

1. Актуальність теми дослідження. Глобалізаційні процеси, постійне загострення конкурентної боротьби, жорстка боротьба за ресурси та ринки збуту, пандемічні виклики, швидкі зміни фінансово-економічної ситуації обумовлюють необхідність застосування досконаліших методів управління підприємствами та пошук нових підходів до організації господарської діяльності. Мережеві підприємства можуть стати однією з таких дієвих організаційно-управлінських структур, адже вони створюються на паритетних засадах, як правило на добровільних засадах, учасники підбираються з огляду на конкурентоспроможність, унікальність на ринку, здатність до створення синергетичного ефекту, орієнтир на спільну командну роботу, що особливо важливо в умовах гострої конкурентної боротьби.

Водночас діяльність таких підприємств без приділення належної уваги інноваційному фактору, особливо в міжнародному бізнесі, гальмує розвиток як конкретних суб'єктів господарювання, так і економіки в цілому. Слід відмітити, що нині справедливо концентрується увага на необхідності посилення уваги до діяльності мережевих підприємств саме на основі інноваційного розвитку, адже в сучасних умовах глобалізації з'являється досить багато можливостей для їх ефективного функціонування.

Разом з тим, необхідно зазначити, що практично відсутній методичний інструментарій аналізу ефективності діяльності мережевих підприємств; більшість дослідників не виокремлюють специфіки аналізу їх стану та особливостей організації та управління ними. До того ж основна увага приділяється торговельним мережевим підприємствам, але немає належного підходу до оцінки діяльності мережевих підприємств, зайнятих у сфері виробництва продукції (товарів, послуг) на засадах інноваційного розвитку.

Таким чином, актуальність дослідження обраної теми та її практична значимість підтверджується необхідністю розробки науково-методичного забезпечення даної проблематики та обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення підходів до управління мережевими підприємствами на основі інноваційного розвитку.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконано у відповідності з планом науково-дослідних робіт Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» згідно тем: «Маркетингові стратегії розвитку підприємства в інноваційній економіці» (номер державної реєстрації 0115U005106), де автор обґрунтовує управлінські підходи до розвитку підприємств через їх мережеву взаємодію на основі інноваційного розвитку та «Розробка моделей, методів та креативних технологій управління ризиками проєктів бізнесу» (номер державної реєстрації 0116U005033). Авторський внесок полягає в удосконаленні проєктного підходу до впровадження нових управлінських технологій у діяльність мережевих підприємств.

3. Формулювання наукової задачі, нове вирішення якої одержано в дисертації.

Метою дослідження є розробка теоретичних, методичних і практичних засад дослідження мережевих підприємств у вітчизняному та міжнародному бізнесі на основі інноваційного розвитку та визначення шляхів удосконалення управління ними.

Для досягнення зазначеної мети в дисертаційній роботі вирішуються такі наукові задачі:

- визначити необхідність, сформулювати соціально-економічну сутність мережевих підприємств та їх функції;
- визначити типи мережевих підприємств;
- охарактеризувати особливості механізму взаємодії мережевих підприємств в умовах інноваційного розвитку;
- виокремити фактори створення доданої вартості в процесі взаємодії мережевих підприємств;
- дослідити інноваційну складову взаємодії мережевих підприємств як чинника їх розвитку в сфері міжнародного бізнесу;
- проаналізувати ефективність функціонування мережевих підприємств в умовах інноваційного розвитку;
- розкрити шляхи забезпечення організаційно-управлінської основи взаємодії мережевих підприємств в умовах інноваційного розвитку;
- запропонувати напрями удосконалення управління інноваційним розвитком мережевих підприємств;
- обґрунтувати запровадження проектного підходу в управління інноваційним розвитком мережевих підприємств та провести оцінку його ефективності.

Об'єктом дослідження дисертаційної роботи визначена інноваційна діяльність мережевих підприємств, предметом дослідження – теоретико-методичні засади управління мережевими підприємствами на основі інноваційного розвитку у вітчизняному та міжнародному бізнесі.

4. Наукова новизна отриманих результатів.

У дисертації *вперше одержані такі нові наукові результати*: розроблено науково-методичний підхід до характеристики особливостей механізму функціонування мережевих підприємств на засадах інноваційного розвитку, визначено ознаки його економічної та фінансової складових, запропоновано методикку оцінки інноваційної складової, яка враховує як комплексні показники, що характеризують управління інноваціями в усіх сферах діяльності, так і ефект від управління мережевою взаємодією у процесі розвитку.

Удосконалено систему факторів створення доданої вартості мережевих підприємств, яка, на відміну від традиційних підходів, передбачає введення оцінки елементів мережевої взаємодії учасників; напрями впливу мережевих зв'язків на інноваційний розвиток підприємств України, склад яких, порівняно з існуючими підходами, пов'язаний із врахуванням оцінки спільного функціонування учасників; організаційну основу ефективної взаємодії українських мережевих підприємств, яка на відміну від існуючих підходів, передбачає використання адаптованої моделі стільникової мережі, що базується на особливостях розвитку вітчизняних мережевих структур.

Отримали подальший розвиток підходи до науково-теоретичного формулювання сутності поняття «мережеве підприємство» як бізнес-структури учасників; принципи управління мережевими підприємствами на основі інноваційного розвитку шляхом їх індивідуалізації та методика оцінки прогностичних результатів реалізації проектних заходів, сформульованих для мережевих структур.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Усі результати науково обґрунтовані та базуються на загальнонаукових принципах проведення досліджень, фундаментальних положеннях системного підходу, методиці управління мережевими підприємствами, зокрема: коефіцієнтний і трендовий методи при оцінці інноваційного розвитку мережевих підприємств з урахуванням їх інтеграції на міжнародні ринки збуту та встановлення тенденцій змін; методи порівняльного аналізу для розрахунку економічного ефекту зміни витрат за рахунок мережевої взаємодії.

6. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації. У дисертаційній роботі теоретично узагальнено, а також подано нове вирішення наукового завдання щодо визначення теоретико-методичних положень діяльності мережевих структур на основі інноваційного розвитку у вітчизняному та міжнародному бізнесі та розробка шляхів удосконалення управління ними. Результати роботи мають важливе значення для організації

управління мережевими підприємствами та дають змогу підвищити ефективність рішень щодо управління ними з врахуванням інноваційного фактору.

Впровадження результатів дослідження сприятиме розвитку мережеских підприємств, практика управління їх діяльністю буде збагачена наступними отриманими практичними результатами дисертаційної роботи:

1. Теоретико-методичне обґрунтування поняття «мережеве підприємство».

2. Систематизація наукових підходів і типологізація мережеских підприємств на основі багатовекторних кваліфікаційних ознак.

3. Практична реалізація методичних підходів до удосконалення управління організаційною складовою мережеских структур за допомогою моделі стільникової мережі.

7. Використання результатів роботи. Результати досліджень щодо необхідності підвищення рівня мобільності робочої сили з урахуванням науково-технічного прогресу та процесів залучення інвестицій, створення сприятливих умов для відтворення робочої сили з урахуванням кращих міжнародних практик використані у діяльності Четвертого територіального департаменту Міністерства закордонних справ України (довідка №180 від 26.05.2021 р.).

Окремі результати дослідження та розробки здобувача впроваджено в роботу ПрАТ «ДАТАГРУП» при розробці проекту розширення міжнародної інтеграції за рахунок впровадження інновацій в аналітичній роботі підприємства (довідка про впровадження №9/03 від 02.06.2021 р.) та ПАТ «ЕЛЕКТРОВИМІРЮВАЧ» у частині методичних засад оцінки показників інноваційного розвитку й економічного ефекту від зміни витрат за рахунок мережевої взаємодії та інноваційних факторів (довідка про впровадження №14/01 від 07.06.2021 р.).

8. Особиста участь автора в одержанні наукових і практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі маркетингу та поведінкової економіки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК». Науковий керівник доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу та поведінкової економіки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК» Петрова Ірина Леонідівна.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Вікторова Богдана Віталійовича є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертація характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

9. Перелік публікацій за темою дисертації та особистий внесок автора. За темою дисертаційної роботи з викладенням її основних результатів опубліковано 12 наукових праць, у тому числі 7 статей у наукових фахових виданнях, з них 1 стаття у періодичному науковому виданні іншої держави, яка входить до ОЕСР та 1 стаття у фаховому виданні України категорії «А», 5 тез доповідей у збірниках матеріалів конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України, що входять до наукометричних баз:

1. Вікторов Б. В. Види та особливості функціонування глобальних виробничих мереж. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. (Index Copernicus). 2018. № 2 (87). С. 88-94. (0,44 друк. арк.).

2. Вікторов Б. В. Іноземний досвід мережевої взаємодії та можливості його застосування в Україні. *Бізнес Інформ*. (Ulrichsweb, RePEc, Index Copernicus, Directory of Open Access Journals, Academic Journals Database, Advanced Science Index, Open Academic Journals Index, GetInfo, BASE, OpenAire, OpenAIREplus, WorldCat, Library Hub Discover, J-Gate, Google Scholar, ResearchBib). 2020. №10. С. 50-56. (0,44 друк. арк.).

3. Вікторов Б. В. Порівняльний аналіз розвитку інноваційних мережевих підприємств України та Польщі. *Регіональна економіка*. (Google Scholar). 2020. № 3. С. 101-108. (0,5 друк. арк.).

4. Вікторов Б. В. Соціально-економічна сутність мережевих підприємств. *Збірник наукових праць «Вчені записки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»*. (CrossRef, Index Copernicus, Google Scholar, SIS, Academic Resource Index ResearchBib, Ulrichsweb Global Serials Directory, PKP Index, Eurasian Scientific Journal Index, OUCI, Dimensions, OpenAire). 2019. Вип. 2. С. 8-16. (0,56 друк. арк.).

5. Вікторов Б. В. Типи мережевих підприємств у міжнародному бізнесі. *Збірник наукових праць «Вчені записки Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»*. (CrossRef, Index Copernicus, Google Scholar, SIS, Academic Resource Index ResearchBib, Ulrichsweb Global Serials Directory, PKP Index, Eurasian Scientific Journal Index, OUCI, Dimensions, OpenAire). 2020. Вип. 2(58). С. 26-39. (0,88 друк. арк.).

Стаття у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до ОЕСР:

6. Petrova I., **Viktorov B.** Innovative factors of network companies economic integration. *Economics, Finance and Management Review*. (CrossRef, Google Scholar, National Library of Estonia, The ESTER e-catalog, PKP Index, Eurasian Scientific Journal Index, ResearchBib, Advanced Science Index, ICI World of Journals, Directory of Research Journals Indexing, OpenAIRE, Dimensions). 2021. Iss. 1 (5). P. 49-59. (0,69 друк. арк.).

Статті у фахових виданнях України категорії «А»:

7. Петрова І., **Вікторов В.**, Захарчук Г., Бондарчук Н., Мельник Т. Управління інноваційним розвитком мережевих підприємств в контексті підвищення ефективності фінансово-економічної діяльності. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. (Web of Science, EBSCO, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, CiteFactor Academic Scientific Journals, Google Scholar, ResearchBib, INFOBASE INDEX, Universal Impact

Factor, РИНЦ). 2021. № 4 (39). С. 320-327. (0,4 друк. арк.). DOI: <https://doi.org/10.18371/v4i39.241321>.

Тези доповідей у збірниках матеріалів конференцій:

8. Вікторов Б.В. Види та особливості функціонування глобальних виробничих мереж. *Сучасні проблеми менеджменту: матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції*, 19 жовтня 2018. Київ, 2018. С. 122-124. (0,12 друк. арк.).

9. Вікторов Б.В. Конкурентні переваги глобальних виробничих мереж. *Суспільство в XXI столітті: проблеми та перспективи розвитку: збірник матеріалів Першої науково-практичної інтернет-конференції*, 4 жовтня 2018 року. Київ: КНЕУ, 2018. С. 17-19. (0,12 друк. арк.).

10. Вікторов Б.В. Розвиток глобальних виробничих мереж як фактор конкурентоспроможності економіки. *Конкурентоспроможність національної економіки: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції*, 4-5 жовтня 2018 року. Київ, 2018. С. 263-266. (0,25 друк. арк.).

11. Вікторов Б.В. Функції мережевих підприємств: склад та характеристика. *Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції*, 23-25 травня 2019 р. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 285-286. (0,12 друк. арк.).

12. Viktorov B. Financial support of network enterprises. *International Conference on economics, accounting and finance*. Scientific Center of Innovative Researches, 2020. July 2-4, 2020, Academy of Economics and Pedagogy, Prague, Czech Republic. URL: <https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF/paper/view/46>

Усі наукові положення, висновки і рекомендації одержані автором особисто. У публікаціях, підготовлених в співавторстві, здобувачем зазначено авторський внесок.

Результати дисертації опубліковано в повному обсязі.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Вікторова Богдана Віталійовича «Інноваційний розвиток мережевих підприємств», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» зі спеціальності 073 Менеджмент.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційна робота «Інноваційний розвиток мережевих підприємств», подана Вікторовим Богданом Віталійовичем може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» у разовій спеціалізованій вченій раді.

Рецензенти:

**д.е.н., професор, професор кафедри
управління фінансово-економічною
безпекою, проректор з наукової роботи
Вищого навчального закладу «Університет
економіки та права «КРОК»**

Ірина МІГУС

**д.е.н., доцент, професор кафедри
національної економіки та фінансів
Вищого навчального закладу «Університет
економіки та права «КРОК»**

Ігор РУМИК

Підписи: А. Мігус І. Румик засвідчук
Директор департаменту кадрів Вищого навчального закладу
«Університет економіки та права «Крок»

Олександр ТАЛАНЮК
" 03 " 09 20 21 р.